

Rapport

Klacht

Verzoeker, voormalig bestuurder van de stichting X (hierna: de stichting), heeft zich in juni 2004 gewend tot de Belastingdienst/Utrecht-Gooi/kantoor Utrecht inzake de afhandeling van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie aangaande de nalatenschap van de heer W. Reden hiervoor was dat verzoeker vreesde dat sprake was van door de stichting gedane onvolledige aangifte met veel te lage taxaties, en daarmee van frauduleus handelen en administratieve verdwijning van kunstvoorwerpen uit de nalatenschap. Verzoeker heeft de Belastingdienst stukken overgelegd met het verzoek deze vertrouwelijk te behandelen. Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst:

1. bij de behandeling van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie niet de juiste procedure heeft gevolgd en verzuimd heeft geëigende stappen te nemen;
2. verzoekers identiteit als aangever direct dan wel indirect bekend heeft gemaakt bij de stichting. Volgens verzoeker heeft de Belastingdienst daarmee zijn geheimhoudingsplicht geschonden. Als gevolg hiervan is verzoeker in procedures betrokken geraakt en heeft hij kosten gemaakt;
3. aan verzoeker ter behoud van rechten een navorderingsaanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 2001 met vergrijpboete heeft opgelegd;
4. onjuiste informatie verstrekte aan het Openbaar Ministerie hetgeen ertoe leidde dat door laatstgenoemde geen strafrechtelijk onderzoek werd ingesteld en evenmin gevolg werd gegeven aan het door verzoeker gevraagde civielrechtelijk optreden. In dit kader merkt verzoeker ook op het niet juist te vinden dat de Belastingdienst de bevindingen uit de brief van 22 augustus 2005 niet aan het Openbaar Ministerie heeft gecommuniceerd.

Beoordeling

I Inleiding

1. Op 14 oktober 2001 overleed de heer W. Stichting X (hierna: de stichting), opgericht ten behoeve van het behoud en het beheer van onder andere de collectie kunst van de heer W., was erfgenaam van de heer W. en verkreeg in die hoedanigheid de nalatenschap van de heer W. bestaande uit een omvangrijke collectie kunst, vastgoed en vermogen. De stichting deed in januari 2004 aangifte voor het recht van successie en voegde bij de aangifte een taxatierapport gedateerd 10 november 2001 van de antiquair beëdigd taxateur N. en een taxatierapport van mevrouw F. De taxatierapporten hadden betrekking op onder meer boeken, prenten en andere roerende zaken. Wat betreft de aangifte werd domicilie gekozen ten kantore van notaris E. terwijl de aangifte werd ondertekend door twee bestuursleden van de stichting.

In het taxatierapport van N. stond de volgende passage opgenomen:

"...hij van (de stichting; N.o.) opdracht heeft gekregen om op te nemen en te waarderen voor successiedoeleinden, bepaalde roerende zaken zich bevindende op het adres M. te D. en in het depot van de Stichting G. te Groningen c.q. in de F. te Slochteren..."

De roerende zaken waren opgesomd en voorzien van een waarde in het economisch verkeer.

In het taxatierapport van F. stond de volgende passage opgenomen:

"...De door mij op 5 november 2001 op het adres M. te D. geziene verzameling boeken en prenten, nagelaten door de heer W. heeft een antiquarische waarde van f 200.000,-- (tweehonderdduizend gulden)."

Een afschrift van de ingediende aangifte werd door de Belastingdienst aan de Nationale ombudsman verstrekt. Van deze aangifte heeft de Nationale ombudsman kennis genomen.

2. Verzoeker was bestuurslid van de stichting. Hij werd op 14 februari 2002 bij vonnis in kort geding gesommeerd de woning op het adres M. te D. te verlaten. Op 20 februari 2002 werd verzoeker krachtens rechterlijk vonnis als bestuurder geschorst.

Verzoeker achtte zich op grond van zijn notariële volmacht gehouden ervoor zorg te dragen dat de collectie bij elkaar bleef. Naar hij aangeeft heeft verzoeker vanuit die verantwoordelijkheid, omdat hij van mening was dat de op grond van het testament vereiste inventarisatie en taxatie door de stichting niet deugdelijk was gemaakt, opdracht gegeven aan deurwaarder M. om een proces-verbaal op te stellen. Volgens verzoeker behelsde dit proces-verbaal belangrijke doch in ieder geval waardevolle goederen die niet in de door de stichting bij de aangifte gevoegde taxatierapporten voorkwamen. Een en ander - aldus verzoeker - ter voorkoming dat een deel van de collectie verloren zou gaan alsmede ter uitsluiting van eventuele aansprakelijkheid.

In het rapport van M. was de volgende passage opgenomen:

"...Dat behoudens een tweetal taxatierapporten gedateerd 10 november 2000 door N. en d.d. 5 november 2001 door mevrouw F., geen volledige inventarisatie van de inboedel en de kostbaarheden heeft plaatsgevonden.

Dat (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) ter bewaring van hun rechten en uitsluiting van eventuele aansprakelijkheid mij t.k. gerechtsdeurwaarder hebben verzocht een lijst op te stellen van belangrijke althans waardevolle roerende zaken, welke niet in (de rapporten van N. en mevrouw F.; N.o.) zijn genoemd, maar zich wel in de woning bevinden.

Nadat mij t.k. gerechtsdeurwaarders, door (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) toegang tot de woning werd verleend is onder aanwijzing van de heer Wa., student kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit te Leiden, de woning doorlopen en is door mij de situatie gedeeltelijk fotografisch vastgelegd en zijn de navolgende roerende zaken door mij aangetroffen en omschreven..."

In het rapport was onder vermelding van de ruimte waarin deze zich bevonden een opsomming van de goederen opgenomen.

II Feiten

1. In juni 2004 wendde verzoeker zich tot de Belastingdienst/Utrecht-Gooi/kantoor Utrecht (hierna: de Belastingdienst) inzake de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie welke door de Belastingdienst was geaccepteerd. Reden hiervoor was dat verzoeker vreesde dat sprake was van door de stichting gedane onvolledige, en met veel te lage taxaties, aangifte voor het recht van successie ter zake van de nalatenschap van de heer W., en daarmee van frauduleus handelen en administratieve verdwijning van kunstvoorwerpen uit de nalatenschap. Ter staving van zijn stelling overlegde verzoeker de Belastingdienst onder meer een in opdracht van verzoeker opgemaakt proces-verbaal d.d. 17 februari 2002 van deurwaarder M. waaruit volgens verzoeker zou blijken van het bestaan van talloze op dat moment niet voor successie getaxeerde en geregistreerde collecties (kunst) van wijlen de heer W. Ook maakte verzoeker melding van vastgoed en effecten die mogelijkerwijs niet in de aangifte waren opgenomen. Verzoeker gaf de Belastingdienst aan dat hij strikte vertrouwelijkheid wenste. Verzoeker zond de Belastingdienst nog enige brieven. Daarin gaf hij onder meer aan dat de stichting in weerwil van het testament van de heer W. geen inventarisatie had laten opstellen van de voorwerpen in de collecties. Verzoeker wees erop dat zonder inventarisatie niet tot een volledige taxatie kon worden gekomen. Eveneens verstrekke verzoeker de Belastingdienst een afschrift van een ontvangstbewijs van de notaris van 18 februari 2002 waarin staat vermeld dat verzoeker hem erop had gewezen dat de taxatierapporten incompleet waren en waarbij een opsomming werd gegeven welke goederen dat zou betreffen. De notaris gaf aan als leek over een beperkte expertise te beschikken. Daarenboven verstrekke verzoeker aan de Belastingdienst een processtuk gedateerd 11 februari 2004 waarin de stichting aangaf dat voorafgaande aan het afvoeren van de inboedel uit de woning met adres M. te D. een volledige inventarisatie was opgemaakt door twee deskundige conservatoren.

2. De Belastingdienst zond het notariskantoor alwaar door de stichting domicilie was gekozen, op 17 november 2004 een vragenbrief naar aanleiding van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie. In de brief werd het onder 1. genoemde proces-verbaal met vermelding van de deurwaarder en de datum en plaats van opname van het proces-verbaal genoemd zonder dat inhoudelijke informatie werd verstrekt en zonder dat werd aangegeven van wie dit proces-verbaal was gekregen. In de brief werd

aangegeven dat na vergelijking van het proces-verbaal met lijsten van getaxeerde roerende zaken die waren gevoegd bij de aangifte werd geconstateerd dat in de aangifte niet alle roerende zaken waren vermeld. Gevraagd werd dit te verklaren.

Verzoeker werd niet geïnformeerd over verzending van de brief van 17 november 2004.

3. Bij brief van 19 januari 2005 verzocht de Belastingdienst verzoeker - in vervolg op een eerder telefoongesprek van 17 januari 2005 - een kopie toe te sturen van het eerdergenoemde proces-verbaal en daarbij de tekstpassages door te strepen waarvan verzoeker niet wenste dat deze zichtbaar zouden zijn bij verzending.

In de brief van 19 januari 2005 werd geen gewag gemaakt van de verzending van de brief van 17 november 2004. Verzoeker liet de Belastingdienst hierop bij brief van 21 januari 2005 weten dat hij niet wenste dat het deurwaardersrapport (aldus) aan de stichting werd verstrekt. Hij suggereerde de Belastingdienst om bij de notaris de inventarisatie op te vragen en de aangifte daaraan te toetsen zodat het proces-verbaal niet nodig was.

4. In januari 2005 wendde verzoeker zich tot het Openbaar Ministerie, het Functioneel Parket (hierna: het Openbaar Ministerie). Hij deed aangifte van (mogelijke) fiscale fraude, valsheid in geschrifte en verduistering door de stichting. Naar aanleiding van de aangifte heeft het Openbaar Ministerie de Belastingdienst benaderd om te beoordelen of sprake zou kunnen zijn van een of meerdere strafbare feiten. Hierop verzocht de Belastingdienst verzoeker op 16 februari 2005 om nadere informatie te verstrekken omdat op basis van de bij de Belastingdienst bekende gegevens niet kon worden gekomen tot het oordeel dat sprake kon zijn van gepleegde belastingdelicten. Dit leidde tot contacten tussen verzoeker en de Belastingdienst onder meer op 22 februari 2005 tussen verzoeker en de heer B. van de Belastingdienst. Verzoeker schreef de Belastingdienst nog brieven, onder meer van 13 en 17 juni 2005 inzake het al dan niet overlappen van het deurwaarders proces-verbaal en de bij de aangifte van de stichting gevoegde taxatierapporten en zijn zorgen over een mogelijk misverstand daarbij. Ook waren er telefonische contacten tussen verzoeker en het Openbaar Ministerie en verstrekte verzoeker aan laatstgenoemde informatie. Zo schreef verzoeker het Openbaar Ministerie op 17 mei 2005 dat hij zich zorgen maakte over een misverstand dat bij de Belastingdienst was ontstaan door het onvolledig lezen van het proces-verbaal van 17 februari 2002. Het door verzoeker veronderstelde misverstand bestond erin dat ten onrechte werd verondersteld, dat de deurwaarder zonder kennis van de bij de door de stichting ingediende aangifte gevoegde twee taxatielijsten zou hebben gewerkt. Voorts ging het erom dat werd verondersteld dat de deurwaarder niet door een deskundige kunsthistoricus maar door verzoeker zou zijn aangewezen wat hij moest opnemen. Op grond van dat misverstand zou kunnen worden geconcludeerd dat het proces-verbaal van de deurwaarder geen lijst met louter manco's van voor successie verzwegen zaken zou zijn, maar dat zij de twee taxatierapporten juist zou overlappen.

5. Met een brief van 24 juni 2005 liet het Openbaar Ministerie aan verzoeker weten dat de Belastingdienst na onderzoek had gerapporteerd dat er onvoldoende sprake was van een redelijk vermoeden van fiscale fraude, althans niet van een fiscale fraude van een omvang die, gelet op de ATV-richtlijn, het instellen van een strafrechtelijk onderzoek rechtvaardigde. Het Openbaar Ministerie gaf aan dat hij die conclusie onderschreef. Dit leidde tot de beslissing dat geen nader strafrechtelijk onderzoek werd ingesteld.

Het Openbaar Ministerie liet daarbij nog het volgende weten:

“...Voor zover er nog strafrechtelijk onderzoek gedaan zou kunnen worden naar eventuele verduistering van kunstvoorwerpen door een of meer bestuursleden van de stichting, merk ik op gesteund door de rapportage van de forensisch accountant, dat er sprake is van diverse onvolledige taxatierapporten, waarbij algemene omschrijvingen worden gehanteerd als *“diverse portretten, schilderijen, aquarellen en gravures, diverse koperwerk en diverse prenten e.a., diverse wandversieringen, portretjes en aquarellen”*. Een groot deel van de goederen die omschreven zijn in (het in opdracht van verzoeker opgestelde proces-verbaal van 17 februari 2002 van deurwaarder M.; N.o), hetgeen op uw aanwijzing gebeurde, passen helaas ook binnen de genoemde (summiere) omschrijving(en) van de taxateurs N. en F. (boeken en prenten), terwijl volgens (het in opdracht van verzoeker opgestelde proces-verbaal van deurwaarder M.; N.o) deze voorwerpen niet zouden voorkomen op de inventarissen van de eerdergenoemde taxateurs N. en F.

Nu diverse inventarisaties uit de jaren 2001 en 2002 niet overeenstemmen is het thans in onze optiek niet mogelijk de verdenking van verduistering die (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) koesteren jegens een of meer bestuurders van de stichting strafrechtelijk

“hard” te maken...”

Ook het door verzoeker gedane verzoek aan het Openbaar Ministerie om op grond van artikel 2.297 van het Burgerlijk Wetboek civielrechtelijk op te treden tegen de bestuurders van de stichting werd onder verwijzing naar de van de Belastingdienst verkregen informatie afgewezen.

In de brief van 24 juni 2005 werd verzoeker gewezen op de mogelijkheid om zich op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering te beklagen over de beslissing tot niet vervolging. Van deze rechtsgang maakte verzoeker geen gebruik.

6. Verzoeker schreef de Belastingdienst op 18 juli 2005:

“...U meent thans namelijk te mogen suggereren dat wij een “valse aangifte” deden. (...)

U meent nl. dat wij M. een bedriegelijke registratie lieten opstellen van acht pagina's tekst en fotoreportage. Deze deurwaarder zou de voor de stichting getaxeerde goederen (door N. en mevrouw F.) als **niet**-getaxeerd hebben geregistreerd. De voornoemde taxaties voor

successie en de registratie van de deurwaarder zouden elkaar dus overlappen.

(...)

Niets is minder waar. Zoals u bekend waren mijn echtgenote en ik als volledig notarieel gevolgmachtigden van wijlen W. wettelijk verplicht (toen wij merkten dat het bestuur de collecties ongeïventariseerd en slechts gedeeltelijk getaxeerd wilde afvoeren) om alle niet in de taxaties genoemde stukken alsnog nauwkeurig te laten registreren. Wij hebben dat laten doen door deurwaarder M. die (...) schrijft: 'Ter bewaring van hun rechten en uitsluiting van eventuele aansprakelijkheid hebben zij mij verzocht een lijst op te stellen van belangrijke, althans waardevolle roerende zaken welke **niet** in genoemde rapporten zijn genoemd, maar zich wel in de woning bevinden.' 'Onder aanwijzing van de kunsthistoricus Wa. is de woning doorlopen en is door mij de situatie gedeeltelijk fotografisch vastgelegd en zijn de navolgende roerende zaken door mij aangetroffen en omschreven.' M. stelde (...) "Dat behoudens een tweetal taxatierapporten gedateerd (10; N.o.) november 2001 door N. en d.d. 5 november 2001 door mevrouw F. geen volledige inventarisatie van de inboedel en de kostbaarheden heeft plaatsgevonden." (zoals u weet is de stichting testamentair wel verplicht tot inventarisatie)

Terecht maakt N. dan ook in zijn taxatie het voorbehoud dat hij in opdracht van het bestuur "bepaalde roerende zaken" voor successie opnam en taxeerde. Mevr. F.'s rapport zegt slechts te taxeren: "de door mij geziene verzameling boeken en prenten".

(...)

Uw voorstelling van zaken vormt zodoende een regelrechte aantasting van de goede naam en eer van de vier betrokkenen bij de registratie en is onacceptabel. Dit te meer omdat uw voorstelling van zaken om meerdere redenen bezijden de waarheid is.

(...)

Op 13 juni vroeg ik u schriftelijk hoe het mogelijk was dat mr. R. van het (Openbaar Ministerie; N.o.) in de waan was gebracht, dat de collectiestukken op de lijst van M. ook in de onderliggende taxaties bij de memorie van successie zouden voorkomen. Ik schreef u toen dan ook: "Daar onze gesprekken met u en de heer Z. tot een geheel andere conclusie voerden, ben ik over dit misverstand geschokt. Ik heb nl. naderhand niet gehoord dat u ter zake op andere gedachten bent gekomen. Mocht dat het geval zijn, dan verneem ik dat graag per omgaande."

Op dit verzoek mocht ik geen reactie ontvangen. Zodoende hebt u zichzelf de gelegenheid ontnomen een grote misslag te voorkomen. In plaats daarvan meende u zich de volgende dag tot mr. R. te moeten wenden met de mededeling, dat de Belastingdienst het onderzoek had 'afgerond' n.b. met de door mij gesignaleerde misinterpretatie. U heeft het (Openbaar Ministerie; N.o.) daarmee op het verkeerde been gezet.

(...)

Wij moeten dan ook concluderen dat uw visie en het "diepgaande onderzoek" van de forensisch accountant niet alleen tot voor ons kwetsende conclusies komt, maar ook onzorgvuldig en zeer onvolledig zijn uitgevallen en om die reden een scheve en onjuiste voorstelling van zaken geeft. Dit is op zichzelf al een ernstige zaak.

(...)

Wij verlangen in ieder geval een rectificatie, zowel jegens ons als jegens het (Openbaar Ministerie; N.o.)..."

Op 26 juli 2005 verzocht verzoeker de Belastingdienst de brief van 18 juli 2005 als klacht te behandelen.

Eveneens op 26 juli 2005 schreef verzoeker het Ministerie van Financiën over de onderhavige kwestie. De staatssecretaris van Financiën wees erop dat in het kader van de beoordeling van de door verzoeker bij het Openbaar Ministerie ingediende aangifte op verzoek van het Openbaar Ministerie een feitenonderzoek had plaatsgevonden door een forensisch accountant van de Belastingdienst. Volgens de forensisch accountant leverde de aangifte van verzoeker onvoldoende aanknopingspunten op voor een strafrechtelijk onderzoek dat uitzicht bood op een succesvolle vervolging. Het Openbaar Ministerie heeft de door verzoeker gedane aangifte beoordeeld aan de hand van de bevindingen van de forensisch accountant en de beslissing genomen geen strafrechtelijk onderzoek in te stellen. De staatssecretaris gaf aan zich bij de beslissing neer te moeten leggen.

7. Verzoeker schreef het Openbaar Ministerie op 5 augustus 2005 het volgende:

"...In uw brief van 24 juni meent u te mogen suggereren, dat wij een "valse aangifte" deden. Wij protesteren daartegen en verzoeken u uw woorden per omgaande in te trekken zodat wij niet tot nadere stappen hoeven over te gaan.

U meent nl. dat wij mr. drs. M. een bedrieglijke registratie lieten opstellen van acht pagina's tekst en fotoreportage. Deze deurwaarder zou de voor de stichting getaxeerde goederen (door N. en Mevr. F.) als niet-getaxeerd hebben geregistreerd. De voornoemde taxaties voor successie en de registratie van de deurwaarder zouden elkaar dus overlappen.

(...)

Zoals u bekend waren mijn echtgenote en ik als volledig notarieel gevolmachtigden van wijlen W. wettelijk verplicht (toen wij merkten dat het bestuur de collecties ongeïventariseerd en slechts gedeeltelijk getaxeerd wilde afvoeren) om alle **niet** in de taxaties genoemde stukken alsnog nauwkeurig te laten registreren. Wij hebben dat laten doen door deurwaarder M. die (...) schrijft: "Ter bewaring van hun rechten en uitsluiting

van eventuele aansprakelijkheid hebben zij mij verzocht een lijst op te stellen van belangrijke, althans waardevolle roerende zaken welke **niet** in genoemde rapporten zijn genoemd, maar zich wel in de woning bevinden." "Onder aanwijzing van de kunsthistoricus W. is de woning doorlopen en is door mij de situatie gedeeltelijk fotografisch vastgelegd en zijn de navolgende roerende zaken door mij aangetroffen en omschreven." M. stelde (...) "Dat behoudens een tweetal taxatierapporten gedateerd (10; N.o.) november 2001 door N. en d.d. 5 november 2001 door mevrouw F. geen volledige inventarisatie van de inboedel en de kostbaarheden heeft plaatsgevonden." (zoals u weet is de stichting testamentair wel verplicht tot inventarisatie). Het was eveneens nodig omdat N. in zijn taxatie het voorbehoud maakte dat hij "bepaalde roerende zaken" voor successie opnam en taxeerde. Mevr. F.'s rapport zegt slechts te taxeren: "de door mij geziene verzameling boeken en prenten".

Als wij inderdaad te kwader trouw zijn geweest, hadden wij alle niet-getaxeerde goederen kunnen laten verdwijnen. In plaats daarvan hebben wij ons tot het uiterste ingespannen de collecties bijeen te houden en alsnog te laten registreren.

Uw voorstelling van zaken vormt zodoende een regelrechte aantasting van de goede naam en eer van de vier betrokkenen bij de registratie en is onacceptabel. Dit te meer omdat uw voorstelling van zaken om meerdere redenen bezijden de waarheid is.

Ik zal dat toelichten.

(...)

Ik heb u mondeling en schriftelijk meerdere malen gewaarschuwd voor de waan van de Bel.Dienst, dat de collectiestukken op de lijst van M. ook in de onderliggende taxaties bij de memorie van successie zouden voorkomen. En ik verzocht u ook meermalen vergeefs om een onderhoud. Afgezien daarvan was een eigen, zelfstandig onderzoek van het FP hoogst noodzakelijk geweest. Het FP is tenslotte geen satelliet van de Bel.Dienst die terzake natuurlijk bevooroordeeld is. Bovendien is mijn aangifte bij u ingediend.

Op mijn verzoeken en waarschuwingen mocht ik geen reactie ontvangen. Zodoende hebt u zichzelf de gelegenheid ontnomen een grote misslag te voorkomen.

(...)

Wij moeten dan ook concluderen dat uw onzelfstandige houding niet alleen tot voor ons kwetsende conclusies komt, maar ook onzorgvuldig en zeer onvolledig zijn uitgevallen en om die reden een scheve en onjuiste voorstelling van zaken geeft. Dit is op zichzelf al een ernstige zaak..."

Eveneens op 5 augustus 2005 verzocht verzoeker het Openbaar Ministerie om met spoed alsnog tot een eigen zelfstandig onderzoek over te gaan.

Hierop liet het Openbaar Ministerie op 1 september 2005 weten geen aanleiding te zien om terug te komen op het besluit van 24 juni 2005 om geen vervolging in te stellen. Verzoeker werd door het Openbaar Ministerie er opnieuw op gewezen dat hij op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering een klacht kon indienen tegen het niet instellen van vervolging. Verder gaf het Openbaar Ministerie het volgende aan:

"...In uw brief geeft u aan dat u in de brief van (24 juni 2005; N.o.) de insinuatie leest dat u een incorrecte valse aangifte zou hebben gedaan. Na bestudering van de bewuste brief kom ik tot het oordeel dat van een dergelijke insinuatie geen sprake is. Waar (de brief van 24 juni 2005; N.o.) aangeeft dat de verschillende inventarisaties niet overeenstemmen, is sprake van een feitelijke constatering. Wat mij betreft kan in de (...) gebruikte formulering geen inhoudelijk waardeoordeel worden gelezen anders dan dat in strafrechtelijke zin geen aanleiding bestaat om nader onderzoek in te stellen..."

In latere correspondentie gaf het Openbaar Ministerie verzoeker aan dat het dossier gesloten was om reden dat door verzoeker geen procedure ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering was ingesteld.

8. Nadat verzoeker op 17 augustus 2005 had herinnerd aan zijn brief van 18 juli 2005 gaf de Belastingdienst op 18 augustus 2005 een reactie op laatstgenoemde brief:

"...2. Het (Openbaar Ministerie; N.o.) heeft bij brief van 24 juni 2005 haar definitieve standpunt kenbaar gemaakt, waarbij men mede verwijst naar een bericht van mij aan het OM van 14 juni 2005.

3. De inhoud van voornoemde brief van het OM is zonder mijn instemming tot stand gekomen. U kan mij dus ook niet aansprakelijk stellen voor de inhoud van deze brief.

4. Gezien het lopende traject bij het OM en de standpuntbepaling bij het OM was het niet opportuun om verder op uw correspondentie in te gaan. Ik meen dit ook kenbaar te hebben gemaakt aan (de echtgenote van verzoeker; N.o.) in haar laatste telefoontje aan mij.

5. Gezien de thans lopende klachtprocedure lijkt het mij niet juist verder op uw stellingen en/of argumenten in te gaan..."

In een brief van 19 augustus 2005 liet verzoeker de Belastingdienst weten - ervan uitgaande dat de Belastingdienst misinformatie had verstrekt aan het Openbaar Ministerie - te persisteren bij zijn verzoek tot rectificatie bij het Openbaar Ministerie.

9. Op 22 augustus 2005 schreef de Belastingdienst verzoeker onder verwijzing naar de door hem ingediende klacht inzake de afwikkeling van de nalatenschap van de stichting het volgende:

"...De genoemde roerende goederen in de taxatierapporten van N. en mevrouw F., met betrekking tot de nalatenschap van de heer W. komen in grote lijnen niet overeen met de roerende goederen genoemd in de lijst opgesteld door de heer M. Deze constatering is eerst duidelijk nadat u in de lijst van de heer N. hebt aangegeven in welke kamers de door hem getaxeerde goederen zich op dat moment bevonden.

De conclusie dat beide lijsten elkaar overlappen kan derhalve niet worden getrokken.

Het proces-verbaal van de heer M. geeft mij aanleiding tot de volgende opmerkingen:

(verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) hebben opdracht gegeven tot het opstellen van een lijst van belangrijke, althans waardevolle zaken die niet in de eerdergenoemde rapporten zijn vermeld. De heer M. heeft de lijst opgesteld onder aanwijzing van de roerende goederen door de heer Wa.

De conclusie dat (verzoeker; N.o.) de goederen heeft aangewezen is daarom onjuist..."

10. Op 6 januari 2006 zond de Belastingdienst verzoeker op diens verzoek de door hem aan de Belastingdienst ter inzage verstrekke stukken retour.

11. Op 10 juli 2006 schreef de stichting verzoeker het volgende:

"...Het bestuur van de stichting is benaderd door de Inspecteur der Successie in verband met een - naar gesteld - onvolledige aangifte van de door de stichting geërfde nalatenschap van wijlen de heer W. De inspecteur beriep zich op een taxatierapport van (...) M. d.d. 17 februari 2002 (de laatste dag waarop u het beheer en alle zaken en bescheiden diende over te dragen aan het stichtingsbestuur krachtens vonnis in kort geding van de President van de rechtbank Groningen), dat in belangrijke mate zou afwijken van de - in opdracht van u als bestuurder van de stichting samengestelde - inventarisatie- en taxatierapporten van de inboedel en de bibliotheek. (...)

De inspecteur reageert niet op een verzoek om afgifte van het rapport van M. en het bestuur tast derhalve in het duister welke zaken beweerdelijk zouden zijn "verzwegen".

Deurwaarderskantoor D. (het kantoor van M.; N.o.) beroept zich desgevraagd op het feit dat u de opdrachtgever was en dat alleen aan u c.q. met uw toestemming aan een derde (i.c. het stichtingsbestuur) een exemplaar van het rapport wordt verstrekt. Dat betekent dat ik mij tot u moet wenden voor het verkrijgen van dat rapport.

(...)

Ik moet aan het bovenstaande nog toevoegen dat het bestuur in geval van weigering tot afgifte van het rapport of tot het geven van opdracht tot verstrekking ervan aan deurwaarderskantoor D. c.q. het nalaten hiervan met of zonder opgave van redenen, zal

overgaan tot het aanspannen van een kort geding met alle daaraan verbonden c.q. te verbinden gevolgen..."

12. De Belastingdienst schreef verzoeker op 15 november 2006:

"...Naar aanleiding van ons telefonisch onderhoud vandaag deel ik U hierbij mede dat mijn collega de heer Es. en ik het voornemen hebben om U a.s. maandag 20 november 2006 omstreeks 11.00 te bezoeken.

Wij hebben nog een aantal zaken i.v.m. de erfenis van wijlen de heer W. met U te bespreken.

Ik vertrouw U hiermede voldoende te hebben ingelicht en reken in het belang van het onderzoek op Uw medewerking. Ter informatie deel ik U nog mede dat U op grond van artikel 47 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen verplicht bent om hieraan mee te werken..."

Op 20 november 2006 bezochten de heer B. en Es. van de Belastingdienst verzoeker. Het onderhoud had als onderwerp de nalatenschap van de stichting.

13. Eveneens in november 2006 werd aan de stichting een navorderingsaanslag opgelegd.

14. Op 30 december 2006 legde de Belastingdienst tot behoud van rechten aan verzoeker een navorderingsaanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 2001 met vergrijpboete op. Verzoeker werd voorafgaande aan het opleggen van de aanslag bij brief van 11 december 2006 als volgt geïnformeerd:

"...De Belastingdienst is een boekenonderzoek gestart naar de juistheid en volledigheid van de aangiften voor successie van de stichting X. Het onderzoek is nog niet afgerond. De termijn waarbinnen de Belastingdienst een navorderingsaanslag moet opleggen is 5 jaar. Dat betekent dat een navorderingsaanslag voor uw aangifte inkomstenbelasting 2001 vóór 31 december 2006 moet zijn opgelegd. Om termijnoverschrijding te voorkomen heb ik vandaag een aanslag opgelegd ter behoud van rechten waarbij uw belastbaar inkomen box 1 met € 50.000,- wordt verhoogd. (...) Als het onderzoek is afgerond kan de hoogte van het inkomen definitief worden bepaald. De aanslag zal dan daarop worden aangepast.

De aanslag ter behoud van rechten wordt opgelegd in verband met de mogelijke onttrekking van gelden en/of middelen aan de nalatenschap van de heer W. (...).

Over de correctie op het inkomen 2001 zal ik naast de aanslag een vergrijpboete ingevolge artikel 67d Algemene wet inzake rijksbelastingen en paragraaf 25 en 26 Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst 1998 opleggen. De voorgenomen vergrijpboete bedraagt 50%.

(...)

De feiten en omstandigheden op grond waarvan ik voornemens ben deze vergrijpboete op te leggen betreffen:

- er zijn opnames gedaan van de bankrekening van de heer W.
- deze opnames zijn (nog) niet onderbouwd met onderliggende stukken
- er zijn mogelijk goederen onttrokken aan de boedel van de heer W.

Belanghebbende heeft zich willens en wetens (bewust) bloot gesteld aan de reële kans dat hij onjuist c.q. geen aangifte doet. Naar mijn mening is er sprake van (voorwaardelijk) opzet. Zekerheidshalve stel ik echter subsidiair dat sprake is van grove schuld. Wij zullen de navorderingsaanslag met spoed opleggen in verband met dreigende verjaring. U heeft daarom niet kunnen reageren op deze op te leggen vergrijpboete.

Uw reactie

In onze eindrapportage zullen alle feiten en omstandigheden worden opgenomen. U wordt dan ook nog in de gelegenheid gesteld de heffingsgrondslag en de genoemde gronden voor de vergrijpboete te betwisten.

(...)

Nadat ik dan uw reactie heb ontvangen, zult u bericht krijgen of, en zo ja tot welk bedrag de boete zal worden opgelegd..."

Nadat verzoeker een bezwaarschrift tegen de navorderingsaanslag had ingediend werd de navorderingsaanslag door de Belastingdienst vernietigd. Aan verzoeker werd op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht een proceskostenvergoeding van € 161 toegekend.

III Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtomschrijving onder KLACHT.

Voorts voerde verzoeker nog aan dat de Belastingdienst was tekortgeschoten in de initiële behandeling van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie. Verzoeker wees op onjuistheden in de aangifte, zo was volgens verzoeker geknoeid met taxaties van onroerende zaken en was een fors bedrag ten onrechte uitbetaald aan één van de bestuurders van de stichting. Voorts wees verzoeker erop dat er geen boedelnotaris was en dat de op grond van het testament van de heer W. vereiste inventarisatie ontbrak. Dit laatste baseerde verzoeker op het feit dat de bij de aangifte gevoegde taxatierapporten repten over "bepaalde goederen en de door mij geziene

boeken". De stelling van de stichting dat door twee conservatoren een inventarisatie was gemaakt was volgens verzoeker in strijd met de waarheid. Was er een boedelnotaris geweest dan zou deze zorg hebben gedragen voor een correcte inventarisatie. Daarnaast was de aangifte opgesteld op papier van de notaris doch ondertekend door de voorzitter en penningmeester van de stichting. Een en ander had de Belastingdienst volgens verzoeker ambtshalve aanleiding moeten geven om de FIOD in te schakelen. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat in het geval de aangifte op een juiste wijze was behandeld de Belastingdienst zelf op onregelmatigheden was gestuit en de juiste procedure had gevolgd, te weten inschakeling van de FIOD, zodat hij in dat geval zich überhaupt niet tot de Belastingdienst had hoeven wenden. In elk geval had de Belastingdienst zich volgens verzoeker tot de FIOD moeten wenden nadat verzoeker de Belastingdienst in het voorjaar van 2004 informatie had verstrekt.

Verder stelde verzoeker dat de Belastingdienst het Openbaar Ministerie heeft misleid door aan te geven dat het proces-verbaal van 17 februari 2002 van M. en de twee door de stichting overgelegde taxatielijsten elkaar overlaptten alsmede door te verzwijgen dat op 17 november 2004 aan de stichting een vragenbrief was gestuurd waarmee deze laatste werd gealarmeerd. Verzoeker merkt op het vreemd te vinden dat gelet op de brief van 17 november 2004 aan de stichting kennelijk aanvankelijk het standpunt werd ingenomen dat een dergelijke overlap niet bestond, dat vervolgens jegens het Openbaar Ministerie het standpunt werd ingenomen dat sprake was van overlap, maar dat vervolgens een navorderingsaanslag werd opgelegd aan de stichting hetgeen weer suggereert dat geen sprake was van overlap.

Voorts gaf verzoeker aan dat door het bekendmaken van zijn identiteit middels de brief aan de stichting van 17 november 2004 hij door de stichting betrokken kon worden in een procedure om het proces-verbaal van 17 februari 2002 op te eisen en op basis van een valse aangifte door de stichting aan hem een navorderingsaanslag werd opgelegd hetgeen voor verzoeker kosten meebracht. Daarnaast gaf verzoeker aan zich misleid te voelen doordat de Belastingdienst in een brief van 19 januari 2005 aan hem vroeg om een kopie van het proces-verbaal van 17 februari 2002 van deurwaarder M., waarbij verzoeker zou doorstrepen wat onzichtbaar zou moeten zijn voor de stichting, terwijl de Belastingdienst niet te melden dat de stichting al middels de brief van 17 november 2004 bekend was met het bestaan van het proces-verbaal, de opsteller en de datum en plaats van opstelling.

Ook merkte verzoeker op dat de heren B. en Es. van de Belastingdienst ter gelegenheid van het bezoek aan hem op 20 november 2004 hadden nagelaten om hem erop te wijzen dat zij voornemens waren hem een naheffingsaanslag op te leggen en hem evenmin in de gelegenheid hebben gesteld om zich daartegen te verweren. Hierdoor heeft verzoeker naar hij stelt extra kosten moeten maken. Volgens verzoeker ontbrak de fiscale grondslag voor de naheffingsaanslag.

Ten slotte gaf verzoeker aan dat het voeren van een klachtenprocedure op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering kansloos zou zijn geweest gezien de door de Belastingdienst vastgestelde overlap. Daarover moest eerst opheldering komen. Daarnaast zou verzoeker met een artikel 12 procedure in het openbaar treden hetgeen nu net was wat hij niet wilde. Bovendien meent verzoeker dat het de plicht van de Belastingdienst was om over te gaan tot rectificatie en naamszuivering.

IV Standpunt Belastingdienst/het Ministerie van Financiën

In reactie op de klacht deelden de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën in een gezamenlijke brief van 23 januari 2008 het volgende mee:

"...Verkort weergegeven was de situatie de volgende. Aanleiding voor deze kwestie zijn de problemen die zijn ontstaan na het op 14 oktober 2001 overlijden van de heer W. en de verkrijging van de Stichting (hierna: de stichting) van zijn nalatenschap. Klager (...) was tot en medio februari 2002 bestuurslid van de eerder genoemde stichting. Na onenigheid met de andere bestuursleden heeft hij het bestuur van de stichting moeten verlaten. (...). Kort voor zijn aftreden als bestuurslid heeft klager op 17 februari 2002 van hetgeen in de woning aanwezig was een inventarislijst op laten maken door een deurwaarderskantoor.

In 2005 heeft klager bij het Openbaar Ministerie aangifte gedaan van mogelijke strafbare feiten (valsheid in geschrifte en verduistering) met betrekking tot de nalatenschap. Voorts werden er op verzoek van klager en zijn vrouw door een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vragen gesteld zowel aan de Minister van Justitie, als aan de Staatssecretaris van Financiën. Ook werden er door (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) vele civiele procedures gevoerd.

Op 30 januari 2004 heeft de Belastingdienst de aangifte voor het successierecht ontvangen van de stichting. De stichting had middels een gemachtigde, domicilie kiezende op grond van artikel 43 Successiewet ten kantore van een notaris, aangifte voor het successierecht gedaan.

Klager heeft in februari 2004 (bedoeld wordt juni 2004; N.o.) de in zijn opdracht door een deurwaarderskantoor opgemaakte inventarislijst aan de Belastingdienst verstrekt en gewezen op de mogelijk onjuiste aangifte voor het successierecht van de stichting.

Naar aanleiding van de door hem gedane aangifte bij het Openbaar Ministerie, alsmede door de door hem verstrekte informatie aan de Belastingdienst is vervolgens door de Belastingdienst een nader onderzoek ingesteld naar de aangifte voor het successierecht.

Dit nadere onderzoek van de Belastingdienst heeft geresulteerd in het stellen van vragen aan de indiener van de aangifte. Daarbij was het noodzakelijk dat, om zicht te krijgen op de verkrijging en het verschuldigde successierecht, de indiener van de aangifte werd geconfronteerd met de verschillen tussen het overzicht van de verkrijging in de aangifte en

de door het deurwaarderskantoor opgemaakte inventarislijst. Het notariskantoor is bij brief van 17 november 2004 gevraagd de verschillen te verklaren. Daarbij is niet de naam genoemd van degene van wie de lijst was verkregen. Gezien de kleine kring van betrokkenen was het echter onvermijdbaar dat achterhaald zou worden van wie de door het deurwaarderskantoor opgemaakte inventarislijst afkomstig was.

Dat klager na februari 2002 niet meer is geïnformeerd door de Belastingdienst over de aangifte voor het successierecht van de verkrijger vindt zijn oorzaak in het feit dat hij vanaf medio februari 2002 geen bestuurder meer was van de stichting. Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) en het Voorschrift Informatieverstrekking 1993 wordt aan hem geen informatie over een niet tot zijn eigen belastingaangelegenheden behorende kwestie gegeven.

Ik voeg deze brief van 17 november 2004 bij als bijlage 1, waarbij ik een beroep doe op artikel 9:31, vierde lid van de Algemene wet bestuursrecht en u uitdrukkelijk vraag deze brief niet aan klager te verstrekken. Immers deze brief is aan de indiener van de aangifte gericht en niet aan klager die op dat moment geen bestuurder meer was van de stichting.

De Belastingdienst is mijns inziens zorgvuldig omgegaan met de verkregen informatie door deze louter aan te wenden voor de belastingheffing en kon, gelet op de geheimhoudingsplicht ingevolge artikel 67 van de AWR, klager niet voorzien van alle door hem gewenste informatie, zoals de voortgang en de eventueel te ondernemen stappen en de correspondentie.

(...)

De aangifte van klager van onder meer een fiscaal delict, heeft geleid tot contact tussen de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie. De informatie-uitwisseling van de Belastingdienst in een dergelijke situatie wordt beheerst door artikel 67 van de AWR, de Aanmeldings-, Transactie- en Vervolgingsrichtlijn (opgesteld door de Directeur-Generaal Belastingdienst en het College van Procureurs-Generaal van het Ministerie van Justitie) en het Voorschrift Informatieverstrekking 1993.

Nu klager sedert februari 2002 geen bestuurder meer is van de stichting, worden in beginsel op grond van voornoemde regelgeving aan hem als derde geen mededelingen gedaan over het verloop van een dergelijk opsporingsonderzoek.

Het Functioneel Parket heeft gelet op de brieven van het Openbaar Ministerie van 24 juni en 1 september 2005 (zie de bijlagen 2 en 3) een oordeel gegeven over de verschillende inventarisaties waaronder die van het deurwaarderskantoor. Het Openbaar Ministerie kende aldus de verschillen tussen de inventarisaties, maar zag af van verder onderzoek en heeft dit gemotiveerd meegedeeld aan klager.

Mijns inziens is hiermee de vraag met betrekking tot de doorzending beantwoord.

(...)

Onder verwijzing naar hetgeen ik heb vermeld in mijn zienswijze is met de inventarisatie door het deurwaarderskantoor, gelet op voornoemde bepalingen die zien op de geheimhouding, vertrouwelijk omgegaan. Gelet op de relevantie van deze inventarisatie was het nodig om deze te gebruiken bij het fiscale beoordelingsproces. Een onontkoombaar gevolg daarvan was dat insiders direct zouden weten van wie de informatie afkomstig was.

(...)

(Verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) hebben steeds aangegeven dat zij informatie wilden geven over de vermeende fraude door derden. Dit heeft er toe geleid dat op 20 november 2006 een gesprek plaatsvond met klager en zijn vrouw om hen de gelegenheid te bieden de in hun bezit zijnde informatie ook persoonlijk over te brengen en toe te lichten aan de Belastingdienst. Nader inzicht in de gegevens, de feiten en de omstandigheden hebben er vervolgens toe geleid dat op basis van voortschrijdend inzicht is besloten aan klager en zijn vrouw een navorderingsaanslag tot behoud van rechten op te leggen. Dit werd na ampele overwegingen gedaan. De rechtsgang met betrekking tot de navorderingsaanslag is inmiddels afgerond.

Tot slot ga ik in op uw vraag inzake de gegrondheid van de klacht en of daarin op enigerlei wijze aanleiding is te vinden tot een maatregel of actie jegens klager. Gelet op hetgeen in het voorafgaande is meegedeeld, acht ik de klacht ongegrond. Voorts krijgt klager de fiscale aandacht die voor zijn situatie passend is..."

V Reactie verzoeker

Verzoeker reageerde bij brief van 13 februari 2008 op de reactie van de Belastingdienst/ het Ministerie van Financiën.

Hij benadrukte dat hij zich in juni 2004 had gewend tot de Belastingdienst, meer concreet tot de heer V., en toen dat geen effect had hij zich in januari 2005 tot het Openbaar Ministerie had gewend.

Voorts merkte verzoeker wat betreft het niet door de Belastingdienst aan het Openbaar Ministerie verstrekken van de conclusie uit zijn brief van 22 augustus 2005 nog het volgende op. Volgens verzoeker is duidelijk dat de Belastingdienst om hem moverende redenen naliet het Openbaar Ministerie alsnog correcte informatie te geven en zo verhinderde dat het Openbaar Ministerie een nader onderzoek instelde.

Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de stichting frauduleus handelde teneinde zich van de nalatenschap van de heer W. meester te maken, hierbij geholpen door de Belastingdienst aan wie reeds in 2004 de opzet en valsheid in geschrifte bekend was.

Volgens verzoeker speelde hierbij dat de Belastingdienst de oorspronkelijke behandelaar, de heer V., van de door de stichting ingediende aangifte wilde dekken. Verzoeker stelt daardoor grote materiële en immateriële schade te hebben geleden.

VI Reactie verzoeker op het verslag van bevindingen van 19 juni 2008

In zijn reactie van 2 juli 2008 op het verslag van bevindingen benadrukte verzoeker nog dat het onderhoud dat hij op 22 februari 2005 had met de heer B. van de Belastingdienst de hele dag duurde en dat daarbij de aangifte van de stichting en alle taxaties van vastgoed en roerend goed aan de orde kwamen en de identiteit van de ondertekenaars van de aangifte door verzoeker werd getraceerd en dat daarbij het deurwaarders proces-verbaal van 17 februari 2002 slechts het topje van de ijsberg vormde. In het gesprek werd door de Belastingdienst geen gewag gemaakt van de verzending van de brief van 17 november 2004 aan de stichting welke aan de stichting de mogelijkheid gaf om de sporen uit te wissen.

Voorts merkte verzoeker nog op dat hij tegen de beslissing van het Openbaar Ministerie van 24 juni 2005 geen procedure op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering had ingesteld omdat volgens hem het Openbaar Ministerie de beslissing had genomen op grond van onjuiste informatie die was verkregen van de Belastingdienst. Daarom diende hij een klacht in bij de Belastingdienst waarin hij rectificatie en naamszuivering bij het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie vroeg. Hij was van mening dat de Belastingdienst diende te rectificeren en dat het niet in de rede lag dit middels een dergelijke procedure op hem af te schuiven. Verzoeker stelde zich op het standpunt dat een artikel 12 procedure daarvoor niet is bedoeld.

VII Reactie Belastingdienst op het verslag van bevindingen van 19 juni 2008

In zijn reactie van 4 juli 2008 op het verslag van bevindingen voerde de Belastingdienst nog het volgende aan:

"...(Ten aanzien van klachtonderdeel 1; N.o.) ter verduidelijking kan (aan de brief van 23 januari 2008, zie onder III; N.o.) nog worden toegevoegd dat er bij de behandeling van een belastingaangifte primair eerst altijd een administratief proces wordt gevolgd. In dat licht valt ook het verzoek om informatie van de inspecteur in zijn brief van 17 november 2004 te zien. Zodra er vermoedens van strafbare feiten ontstaan, wordt e.e.a. beheerst door de zogeheten Aanmelding-, Transactie- en Vervolgingsrichtlijn tussen de Directeur-Generaal van de Belastingdienst en het College van Procureurs van het Ministerie van Justitie en voorheen tevens door het Voorschrift Informatieverstrekking 1993. Gezien de melding van vermoedelijk strafbare feiten heeft er overleg plaatsgevonden met de Fiod- ECD en het Openbaar Ministerie. (...)

(Ten aanzien van klachtonderdeel 2; N.o.) de Belastingdienst verkreeg op reguliere wijze informatie betreffende de beoordeling van een aangifte voor het Recht van Successie. Dat (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) wil dat wij met door hen geleverde informatie een strafrechtelijk onderzoek opstarten is niet relevant. De geleverde informatie werd zoals te doen gebruikelijk betrokken bij het gehele fiscale beoordelingsproces. Er werd op uiterst zorgvuldige wijze met de informatie omgegaan waarbij rekening werd gehouden met de belangen van (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.). De vragenbrief van 17 november 2004 werd dan ook niet aan de Stichting gezonden maar aan het notariskantoor X t.a.v. mr. E. die kennelijk de Successie-aangifte verzorgde. De Belastingdienst heeft de hem ter beschikking staande informatie niet ongeautoriseerd naar buiten gebracht (...).

Medewerkers van de Belastingdienst zijn niet verplicht, neen het is hen zelfs verboden, mede gezien de geheimhoudingsplicht ingevolge artikel 67 AWR, om de voortgang en eventueel te ondernemen stappen te melden aan de perso(o)n(en) die informatie aanleverde(n). Met andere woorden het selectie- en afwegingsproces behoeven wij op controle-strategische en tactische gronden zelfs niet vooraf kenbaar te maken aan

belanghebbenden, zie recentelijk nog Hof Amsterdam 20/00063, 6 december 2007,

MK IV. Vorenstaande geldt te meer voor derden zoals (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) in dit verband zijn aan te merken. (...)

(Ten aanzien van klachtonderdeel 3; N.o.) het bezoek van 20 november 2006 werd gepland om de door (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) in hun bezit zijnde informatie ook persoonlijk ter kennis te brengen van de heer drs. Es. die toen als forensisch accountant was aangewezen om mede nader onderzoek in te stellen. (De heer B.; N.o.) was daarbij in de begeleidende sfeer betrokken. Voor de heer Es. is dit de eerste keer om (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) persoonlijk te spreken. Na analyse en bespreking op kantoor van de verkregen nadere toelichting werd de aanslag ter behoud van rechten opgelegd. Enerzijds omdat er nog derdenonderzoeken moesten worden uitgevoerd hetgeen niet vóór 31 december kon plaatsvinden. Anderzijds was inmiddels gebleken dat (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) niet voor de Fiscus aangegeven vermogen in het buitenland bezaten. Dit laatste vereiste extra zorgvuldigheid met betrekking tot de op te leggen aanslagen. De rechtsgang met betrekking tot de navorderingsaanslag is inmiddels afgerond, inclusief een verzoek om schadevergoeding. (...)

(Ten aanzien van klachtonderdeel 4; N.o.) de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie hebben op basis van de voor hen geldende richtlijnen alle relevante informatie uitgewisseld.

(...). Ten aanzien van het wel of niet opstarten van een strafrechtelijk onderzoek door het Openbaar Ministerie heeft verzoeker, om hem moverende redenen, géén gebruik gemaakt van de beklagmogelijkheid op grond van art. 12 Wetboek van Strafvordering. Ook in het

kennelijk niet opstarten van een civielrechtelijk onderzoek op grond van art. 297 boek 2 Burgerlijk Wetboek heeft verzoeker kennelijk berust.

(...) De bevindingen van de klachtafhandelingsbrief van 22 augustus 2005 heeft de Klachtcoördinator wel gecommuniceerd met het Openbaar Ministerie..."

De Belastingdienst maakte ten aanzien van de onder punt 9 van de Feiten opgenomen brief van de Belastingdienst van 22 augustus 2005 nog de volgende opmerking:

"...(Ten aanzien van de eerste alinea; N.o.) de Klachtbehandelaar van de Belastingdienst Utrecht-Gooi heeft geprobeerd om in het kader van een gedegen en zorgvuldige inhoudelijke klachtbehandeling op zelfstandige en objectieve wijze een oordeel over de taxatielijsten en het Deurwaardersrapport ten aanzien van het wel of niet overlappen te geven. Op basis van dezerzijds aanwezig voortschrijdend inzicht was dat op dat moment niet goed mogelijk. Temeer daar de toelichting ééenzijdig plaatsvond vanuit de optiek van verzoeker waardoor de Klachtbehandelaar niet over alle feiten en omstandigheden beschikte.

(Ten aanzien van de tweede alinea: N.o.) ook deze conclusie kon niet goed worden getrokken als verzoeker + echtgenote opdrachtgever waren tot de inventarisatie door de Deurwaarder en vervolgens stellen dat zij de goederen niet hebben aangewezen maar de student Kunsthistoricus Wa..."

Ook merkte de Belastingdienst nog op dat uit de brief van de stichting van 10 juli 2006 aan verzoeker (zie Feiten, onder 11) kan worden afgeleid dat de Belastingdienst nooit het rapport van deurwaarder M. heeft verstrekt aan de stichting. Omdat de Belastingdienst geen partij is in de geschillen tussen de stichting en verzoeker, is na zorgvuldig intern beraad besloten het rapport niet te verstrekken aan de stichting.

Ten slotte merkte de Belastingdienst nog het volgende op:

"...

Verschillen waren/zijn de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie bekend, er werd passende actie ondernomen (...).

Alle uitbetalingen zijn/worden onderzocht op haar fiscale merites.

Alle overige gegevens die fiscale relevantie hebben zijn/worden onderzocht.

Alle feiten en/of bevindingen die het (redelijk) vermoeden van strafbare feiten opleveren worden op de geëigende wijze door de Belastingdienst behandeld (respectievelijk toepassing ATV-richtlijn en Voorschrift melding commune delict ten door Contactambtenaar Belastingdienst).

Waar dat volgens de procedures nodig was of voor de hand lag werd de Fiod- ECD ingeschakeld.

De overlap van "lijsten" is/wordt grondig onderzocht.

De opmerking van verzoeker dat de Stichting ook een navorderingsaanslag werd opgelegd moet toch voldoende te zeggen hebben voor verzoeker i.v.m. overlap etc.

De Belastingdienst heeft nimmer ongerechtvaardigd de identiteit van wie dan ook bekend gemaakt.

(...).

Afgezien van de relevante administratieve procedure waarvan het rechtsmid delentraject van bezwaar etc. reeds geheel is afgelegd, is de opmerking over onnodige kosten onterecht omdat vooraf werd aangegeven dat als zou blijken dat correctie niet nodig of niet juridisch houdbaar zou zijn de correctie dezerzijds zou worden teruggenomen. Ten overvloede werd nog uitdrukkelijk gewezen op het formeel indienen van bezwaar tegen de aanslag. De aanslag is later na verder feitenonderzoek verminderd (met de daarbij behorende kosten vergoe ding)..."

VIII Commentaar verzoeker op de reactie van de Belastingdienst op het verslag van bevindingen

Verzoeker liet weten dat hij met de heer Q van de Belastingdienst een gesprek had gehad over tegoeden op een rekening in het buitenland. Volgens verzoeker had de heer Q hem laten weten dat er met het geld op de buitenlandse rekening geen probleem was. Het zou allemaal in orde komen en verzoeker zou hierover niets meer horen.

kader van de opgelegde aanslag ter behoud van rechten opmerkt dat bij het opleggen daarvan speelde dat verzoeker en zijn echtgenote niet voor de fiscus aangegeven vermogen in het buitenland bezaten.

Verzoeker gaf nog aan niet te begrijpen en het er daarom volstrekt niet mee eens te zijn dat de Belastingdienst in weerwil van de mededeling van de heer Q een aankondiging heeft gedaan tot het opleggen van een naheffingsaanslag, welke laatste tot op heden nog niet is opgelegd.

IX. Beoordeling

Voordat de Nationale ombudsman in zal gaan op de verschillende klachten die verzoeker aan hem heeft voorgelegd past de constatering dat deze zaak een uitzonderlijk karakter draagt. Verzoeker voelt zich nauw betrokken bij het in goede banen leiden van de afwikkeling van de nalatenschap van de heer W. die onder meer een aanzienlijke

hoeveelheid kunstschaten omvat. Aanvankelijk was verzoeker bestuurslid van de stichting die deze nalatenschap in beheer kreeg, doch de rechter heeft verzoeker uit die functie in 2002 geschorst. Nadat verzoeker niet meer direct betrokken was bij de nalatenschap heeft verzoeker via verschillende procedures onjuistheden rond de afwikkeling van de nalatenschap aan de orde gesteld. Een van de wegen die hij volgde was het wijzen van de fiscus op onregelmatigheden, die eventueel ook strafrechtelijk van betekenis waren. De ontevredenheid van verzoeker met het optreden van de fiscus en ook het openbaar ministerie heeft hem ertoe geleid klachten in te dienen bij de Nationale ombudsman. De rol die verzoeker ten aanzien van de nalatenschap nadat hij door de rechter uit zijn bestuursfunctie werd geschorst, heeft gekozen is die van een derde belanghebbende. Het fiscale recht kent een dergelijke rol niet en daarom komen verzoeker ten aanzien van de fiscale afwikkeling van de nalatenschap ook geen bijzondere rechten of proceduremogelijkheden toe. Wel rust op de Belastingdienst de plicht om op juiste wijze de nalatenschap van de heer W. overeenkomstig de successiewetgeving af te wikkelen. Voor een belangrijk deel staat deze vraag centraal bij de beoordeling van de klachten van verzoeker.

1. Ten aanzien van de initiële behandeling van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie.

1.1. Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst bij de behandeling van de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie niet de juiste procedure heeft gevolgd en verzuimd heeft de juiste stappen te nemen. Verzoeker is de mening toegedaan dat de aangifte zodanige tekortkomingen had dat deze de Belastingdienst aanleiding hadden moeten geven om ambtshalve stappen te nemen. In elk geval had de aangifte niet mogen worden geaccepteerd. Verzoeker brengt naar voren dat hier het vertrekpunt ligt van zijn klacht. Als de Belastingdienst in deze fase op een correcte manier was opgetreden had hij zich in juni 2004 niet tot de Belastingdienst hoeven wenden inzake de afwikkeling van de nalatenschap van de heer W.

1.2. De door verzoeker gestelde tekortkomingen in de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie betreffen met name het ontbreken van de op grond van het testament van de heer W. vereiste inventarisatie. Uit de bij de aangifte gevoegde taxatierapporten kon volgens verzoeker worden opgemaakt dat er geen volledige inventarisatie was nu deze zagen op "bepaalde goederen" en "de door mij geziene boeken" en daarmee, aldus verzoeker, blijkt gaven van onvolledigheid. In dit verband merkt verzoeker ook op dat een boedelnotaris ontbrak, en dat indien deze er was geweest deze voor volledige inventarisatie had zorg gedragen. Daarnaast was de aangifte opgesteld op papier van de notaris doch ondertekend door de voorzitter en penningmeester van de stichting. Ten slotte klopten taxaties van onroerend goed volgens verzoeker niet en was ten onrechte een fors bedrag aan een bestuurslid toegekend.

1.3. Voorop staat dat de Belastingdienst bij de behandeling van een ingediende aangifte er in beginsel van uit mag gaan dat deze correct is. Immers, een aangifte moet stellig, duidelijk en zonder voorbehoud worden ingediend (zie Achtergrond, onder 1). Hoewel de Belastingdienst geen expliciete plicht heeft tot controle van ingediende aangiften mag van de Belastingdienst worden verwacht dat hij - al dan niet verwerkt in het door hem ontwikkelde algemeen geldende controlebeleid - bij de afhandeling van ingediende aangiften een open oog houdt voor vragen en onduidelijkheden die de aangifte oproept. Dit laatste geldt uit de aard der zaak met name voor aangiften die niet langs geautomatiseerde weg worden afgedaan.

Bij de beantwoording van de vraag of de Belastingdienst op juiste wijze de aangifte van de stichting heeft beoordeeld staat volgens verzoeker centraal dat de aangifte berust op een onvolledige taxatie van de goederen uit de boedel van wijlen de heer W. Ter onderbouwing van die stelling heeft verzoeker een aanvullende taxatie overgelegd die hij zelf heeft laten opmaken. De Nationale ombudsman is bij vergelijking van beide taxaties tot de conclusie gekomen dat het zonder feitelijk onderzoek naar alle goederen die onder de boedel vallen en in het bijzonder de kunstschaten het niet goed mogelijk is om te concluderen dat de taxatie zoals de stichting die aan de aangifte ten grondslag heeft gelegd onjuist of onvolledig zou zijn. De taxatie die verzoeker heeft laten opmaken betreft op zich geen volledige taxatie, doch slechts een overzicht van die goederen die volgens verzoeker niet in de oorspronkelijke taxatie opgenomen waren. Beide lijsten omvatten globale omschrijvingen op basis waarvan individuele goederen moeilijk te identificeren zijn, laat staan dat hun waarde te controleren valt.

De bij de aangifte gevoegde taxatierapporten leiden op zichzelf beschouwd en bezien in hun onderlinge samenhang niet tot de conclusie dat geen sprake was van een volledige inventarisatie. De Nationale ombudsman acht het mogelijk dat de beide taxaties tezamen wel een vollediger beeld geven. Voor de beoordeling van de klacht van verzoeker is echter van belang dat het in opdracht van verzoeker en zijn echtgenote opgestelde proces-verbaal van 17 februari 2002 waarin volgens verzoeker zaken waren opgenomen die niet in de bewuste taxaties zouden zijn opgenomen bij de initiële behandeling van de aangifte nog niet in beeld was.

1.4. Voor zover verzoeker stelt dat de Belastingdienst ook nadat verzoeker zich in juni 2004 tot de Belastingdienst had gewend onvoldoende stappen heeft genomen, kan verzoeker daarin niet worden gevolgd. Vaststaat dat de Belastingdienst na het bezoek van verzoeker in juni 2004 de behandeling van de door de stichting ingediende aangifte weer heeft opgepakt en op 17 november 2004 een vragenbrief heeft gestuurd aan het notariskantoor op welk adres de stichting domicilie had gekozen. De Belastingdienst heeft vervolgens nadat het Openbaar Ministerie mede op basis van informatie van de Belastingdienst besloot geen strafrechtelijk onderzoek in te stellen, aan de stichting een navorderingsaanslag opgelegd. Het Openbaar Ministerie heeft overigens de beslissing om geen strafrechtelijk onderzoek in te stellen vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid

beoordeeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

2. Ten aanzien van het direct dan wel indirect bekend maken van verzoekers identiteit als aangever.

2.1. Het evenredigheidsbeginsel houdt in dat een bestuursorgaan voor het bereiken van een doel geen middel mag aanwenden wat voor betrokkenen onnodig bezwarend is. Het middel moet in evenredige verhouding staan tot het doel. Dit betekent in het bijzonder dat de Belastingdienst bij correspondentie over de juistheid van een aangifte wanneer dat te vermijden is dient te voorkomen dat privacy gevoelige gegevens bij anderen bekend worden.

2.2. Verzoeker heeft zich in juni 2004 tot de Belastingdienst gewend inzake de door de stichting ingediende aangifte voor het recht van successie. Hij heeft daarbij aan de Belastingdienst - onder meer - een door een deurwaarder opgesteld proces-verbaal overgelegd dat zaken omvatte die volgens verzoeker door de stichting niet in de aangifte zouden zijn opgenomen. Verzoeker heeft de Belastingdienst gevraagd om vertrouwelijkheid.

2.3. Op 17 november 2004 zond de Belastingdienst aan het notariskantoor op welk adres de stichting domicilie had gekozen een vragenbrief naar aanleiding van de ingediende aangifte voor het recht van successie. In de brief werd het onder 2.1. genoemde proces-verbaal met vermelding van de naam van de deurwaarder en de datum en plaats van opname van het proces-verbaal genoemd zonder dat daarbij werd ingegaan op de inhoud van het proces-verbaal en zonder dat werd aangegeven van wie dit proces-verbaal was gekregen. In de brief werd aangegeven dat na vergelijking van het proces-verbaal met lijsten van getaxeerde roerende zaken die waren gevoegd bij de aangifte werd geconstateerd dat in de aangifte niet alle roerende zaken waren vermeld. Gevraagd werd dit te verklaren.

2.4. Volgens verzoeker heeft de Belastingdienst met het sturen van de brief van 17 november 2004 gehandeld in strijd met de op de Belastingdienst rustende geheimhoudingsplicht en het door verzoeker gedane verzoek tot vertrouwelijkheid.

2.5. Niet ter discussie staat dat de door verzoeker verstrekte informatie van belang was, dan wel kon zijn, voor de belastingheffing ten aanzien van de stichting. Zo gezien moet worden geoordeeld dat de Belastingdienst in beginsel gerechtigd was om de door verzoeker verstrekte gegevens te gebruiken. Dat was ook het doel dat verzoeker had toen hij de Belastingdienst benaderde. Verzoeker had echter ondubbelzinnig verzocht om vertrouwelijkheid van de door hem verstrekte informatie, in het bijzonder het op initiatief van verzoeker opgemaakte proces-verbaal. Het had daarom op de weg gelegen van de

Belastingdienst om voordat op welke wijze dan ook gebruik werd gemaakt van de informatie die verzoeker aanleverde, met hem in overleg te treden over de wijze waarop de Belastingdienst enerzijds gebruik kon maken van de aangeleverde informatie, doch anderzijds de vertrouwelijkheid van die informatie te beschermen. De Belastingdienst heeft dit nagelaten en heeft in de brief van 17 november 2004 gericht aan de stichting al melding gemaakt van het proces verbaal. Op zich heeft de Belastingdienst daarmee de door verzoeker verstrekte informatie niet verder bekend gemaakt dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet (zie Achtergrond, onder 1). Vanwege de beperkte kring van personen die bij de afwikkeling van de nalatenschap betrokken was, werd reeds door die vermelding de identiteit van verzoeker als degene die stappen richting Belastingdienst had gezet traceerbaar. Pas daarna heeft de Belastingdienst bij brief van 19 januari 2005 verzoeker gevraagd een kopie toe te sturen van het proces-verbaal en daarbij de tekstpassages door te strepen waarvan verzoeker niet wenste dat deze zichtbaar zouden zijn bij verzending aan de stichting. De Nationale ombudsman is van oordeel dat reeds voor verzending van de brief van 17 november 2004 aan de stichting overleg met verzoeker had moeten plaatsvinden. Door dat niet te doen en zonder meer gebruik te maken van verzoekers vertrouwelijke informatie heeft de Belastingdienst gehandeld in strijd met het evenredigheidsbeginsel en in zoverre is de klacht van verzoeker gegrond.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

3. ten aanzien van het feit dat aan verzoeker ter behoud van rechten een navorderingsaanslag is opgelegd.

3.1. Nadat de Belastingdienst op 20 november 2006 aan verzoeker een bezoek had gebracht naar aanleiding van (de afwikkeling van) de erfenis van wijlen de heer W. werd op 30 december 2006 ter behoud van rechten aan verzoeker een navorderingsaanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 2001 opgelegd. Bij het opleggen van de aanslag werd meegedeeld dat sprake was van een boekenonderzoek naar de juistheid en volledigheid van de aangiften voor het recht van successie van de stichting. Dit onderzoek was nog niet afgerond. Blijkens de toelichting op de aanslag had het onderzoek grond opgeleverd voor de constatering dat er van de zijde van verzoeker sprake was van mogelijke onttrekking van gelden en/of middelen aan de nalatenschap. Omdat per 1 januari 2007 de termijn voor het opleggen van een navorderingsaanslag afliep, koos de Belastingdienst er voor om op 30 december 2006 tot behoud van rechten een navorderingsaanslag (met vergrijpboete) op te leggen. De Nationale ombudsman acht het acceptabel dat in een dergelijke situatie, waarin een onderzoek loopt en er nog niet voldoende duidelijkheid bestaat om met zekerheid te bepalen of al dan niet een navorderingsaanslag dient te worden opgelegd, de keuze wordt gemaakt om ter behoud van rechten een navorderingsaanslag op te leggen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

4. Ten aanzien van het door de Belastingdienst verstrekken van onjuiste informatie aan het Openbaar Ministerie hetgeen er toe leidde dat geen strafrechtelijk onderzoek werd ingesteld door het Openbaar Ministerie en evenmin gevolg werd gegeven aan het door verzoeker gevraagde civielrechtelijk optreden.

4.1. Verzoeker stelt dat de Belastingdienst aan het Openbaar Ministerie informatie heeft verstrekt die onjuist was, en dat deze informatie er toe leidde dat het Openbaar Ministerie geen strafrechtelijk onderzoek heeft ingesteld en voorts geen gevolg gaf aan het door hem gedane verzoek om civielrechtelijk optreden jegens de stichting. Het gaat verzoeker er met name om dat de Belastingdienst aan het Openbaar Ministerie zou hebben meegedeeld dat het proces-verbaal van 17 februari 2002 en de twee door de stichting bij de aangifte voor het recht van successie overgelegde taxatierapporten elkaar overlappen. Ook had de Belastingdienst volgens verzoeker ten onrechte aangegeven dat het verzoeker was die de deurwaarder de in het proces-verbaal op te nemen goederen had aangewezen.

4.2. Niet geheel duidelijk is welke informatie de Belastingdienst precies aan het Openbaar Ministerie heeft verstrekt. Uit de brief van het Openbaar Ministerie van 24 juni 2005 waarin verzoeker werd meegedeeld dat geen onderzoek werd ingesteld valt op te maken dat de Belastingdienst had gerapporteerd dat er onvoldoende sprake was van een redelijk vermoeden van fiscale fraude, althans niet van een fiscale fraude van een omvang die, gelet op de ATV-richtlijn, het instellen van een strafrechtelijk onderzoek rechtvaardigde. Aan deze conclusie, die het Openbaar Ministerie onderschreef, ligt kennelijk ten grondslag dat sprake was van diverse onvolledige taxatierapporten waarbij algemene omschrijvingen worden gehanteerd en dat een groot deel van de zaken die zijn vermeld op het proces-verbaal van 17 februari 2002 ook passen binnen de summier omschrijvingen in de bij de aangifte gevoegde taxatierapporten. Volgens het Openbaar Ministerie was het tengevolge van het niet overeenstemmen van de diverse inventarisaties niet mogelijk de verdenking van verduistering strafrechtelijk hard te maken.

4.3. Het Openbaar Ministerie - mede op basis van de bevindingen van de Belastingdienst (de forensisch accountant) - heeft vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid de beslissing tot het niet instellen van strafrechtelijk onderzoek genomen. Verzoeker had op 24 juni 2005 het Openbaar Ministerie geschreven dat zijns inziens bij de Belastingdienst een misverstand speelde waardoor in de visie van verzoeker onjuiste informatie werd verstrekt. Dit impliceert dat het Openbaar Ministerie voor zijn besluitvorming niet alléén afhankelijk is geweest van informatie van de belastingdienst. De Nationale ombudsman concludeert dan ook dat de klacht van verzoeker dat het Openbaar ministerie door het verstrekken van onjuiste informatie door de Belastingdienst geen strafrechtelijk onderzoek heeft ingesteld en geen civielrechtelijke maatregelen heeft genomen feitelijke grondslag mist.

4.4. Naar aanleiding van een door verzoeker ingediende klacht nam de Belastingdienst in een brief van 22 augustus 2005 aan verzoeker op dat hem was gebleken dat de genoemde roerende zaken in de bij de door de stichting ingediende aangifte voor het recht

van successie gevoegde taxatierapporten in grote lijnen niet overeenkomen met de roerende zaken genoemd in het proces-verbaal van 17 februari 2002. Aldus kon de conclusie dat beide lijsten elkaar overlappen niet worden getrokken. Ook werd aangegeven dat de conclusie dat verzoeker de goederen zou hebben aangewezen niet juist was. Verzoeker vindt het niet juist dat de Belastingdienst deze brief niet eigenhandig naar het Openbaar Ministerie heeft gestuurd teneinde te bewerkstelligen dat alsnog strafrechtelijk onderzoek zou worden ingesteld alsmede ter rehabilitatie van verzoeker. De Belastingdienst liet in zijn brief van 4 juli 2008 aan de Nationale ombudsman weten dat de bevindingen van de brief van 22 augustus 2005 wel degelijk waren gecommuniceerd met het Openbaar Ministerie. De Nationale ombudsman ziet geen reden om aan deze mededeling te twijfelen. Wel was het beter geweest wanneer deze bevindingen in een eerder stadium aan verzoeker bekend waren gemaakt. Kennelijk heeft de informatie niet geleid tot enigerlei actie van het Openbaar Ministerie. De Nationale ombudsman merkt nog op dat de constatering in de brief van 22 augustus 2005 niet zonder meer leidt tot de conclusie dat anders dan in de beslissing van 24 juni 2005 van het Openbaar Ministerie is aangegeven, de verdenking van verduistering op basis van deze feiten wel strafrechtelijk zou kunnen worden hardgemaakt.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

De Nationale ombudsman maakt nog twee opmerkingen.

In de eerste plaats onderkent verzoeker onvoldoende de betekenis van de beklagprocedure ex artikel 12 van het wetboek van Strafvordering als het om de beoordeling van zijn situatie gaat. Deze klacht biedt aan derden de mogelijkheid om een rechterlijk oordeel uit te lokken over de beslissing van het Openbaar Ministerie om niet te vervolgen en daarmee - impliciet - over de toereikendheid van het opsporingsonderzoek. Gegeven het besluit van het Openbaar Ministerie om de stichting [en de bestuurders] niet te vervolgen had het op de weg van verzoeker gelegen om een klacht op grond van artikel 12 van het wetboek van Strafvordering in te dienen. Hij had bij die gelegenheid ook alle informatie die hij van belang oordeelde in kunnen brengen in die procedure. Langs die weg had verzoeker een beoordeling kunnen krijgen van de vraag die hij thans mede aan de Nationale ombudsman voorlegt. Het ligt echter niet op de weg van de Nationale ombudsman om in plaats van de rechter een oordeel te geven over de niet-vervolgung.

In de tweede plaats heeft verzoeker de wens geuit gerehabiliteerd te willen worden vanwege de onjuiste beschuldiging dat hij bij het Openbaar Ministerie een incorrecte valse aangifte had gedaan. Het Openbaar Ministerie geeft in zijn brief van 1 september 2005 aan dat in zijn beslissing van 24 juni 2005 van een dergelijke insinuatie geen sprake is. Het enige waardeoordeel dat is gegeven is dat in strafrechtelijke zin geen aanleiding bestond om nader onderzoek in te stellen. Ook de Nationale ombudsman leest in de beslissing van het Openbaar Ministerie van 24 juni 2005 noch in stukken van de zijde van de Belastingdienst een insinuatie in de richting van verzoeker. De Nationale ombudsman ziet

dan ook geen reden waarom verzoeker gerehabiliteerd zou moeten worden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi/kantoor Utrecht, is gegrond voor zover de Belastingdienst zonder voorafgaand overleg over de te volgen procedure informatie over verzoeker bij derden terecht heeft laten komen. Voor het overige is de klacht niet gegrond.

Onderzoek

Op 3 september 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer T. te H., met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/ Utrecht-Gooi/ kantoor Utrecht.

Nadat verzoeker aanvullende informatie had verstrekt, werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Utrecht-Gooi/kantoor Utrecht en de minister van Financiën verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kreeg verzoeker de gelegenheid op de gezamenlijke reactie van de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën te reageren.

Vervolgens werd het onderzoek op 17 april 2008 beëindigd zonder dat een rapport werd uitgebracht. Nadat verzoeker om herziening van de beslissing tot beëindiging van het onderzoek had gevraagd en dit verzoek ook nader had toegelicht op het Bureau Nationale ombudsman werd het onderzoek heropend. Verzoeker en de Belastingdienst reageerden op 2 juli respectievelijk 4 juli 2008 op het verslag van bevindingen.

Naar aanleiding van deze reacties werd een gewijzigd verslag van bevindingen uitgebracht. De Belastingdienst liet weten zich, behoudens enkele tekstuele correcties, met de inhoud van dit laatste verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet inzake rijksbelastingen

Artikel 1

"1. Met betrekking tot belastingen welke ingevolge de belastingwet bij wege van aanslag worden geheven, dan wel op aangifte worden voldaan of afgedragen, kan de inspecteur degene die naar zijn mening vermoedelijk belastingplichtig of inhoudingsplichtig is uitnodigen tot het doen van aangifte. (...)

2. (...)

3. Bij ministeriële regeling kan degene, die in de daarbij omschreven omstandigheden verkeert, worden verplicht om binnen een te stellen termijn om uitnodiging tot het doen van onderzoek te verzoeken."

Artikel 8, eerste lid

"Ieder die is uitgenodigd tot het doen van aangifte, is gehouden aangifte te doen door:

- a. de in de uitnodiging gevraagde gegevens duidelijk, stellig en zonder voorbehoud op bij ministeriële regeling te bepalen wijze in te vullen, te ondertekenen en in te leveren of toe te zenden, alsmede
- b. de in de uitnodiging gevraagde bescheiden of andere gegevensdragers, dan wel de inhoud daarvan, op bij ministeriële regeling te bepalen wijze in te leveren of toe te zenden."

Artikel 67, eerste lid

"Het is een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting als bedoeld in de Invorderingswet 1990 (geheimhoudingsplicht)."

2. Wet boek van Strafvordering

Artikel 12

"1. Wordt een strafbaar feit niet vervolgd, de vervolging niet voortgezet, of vindt de vervolging plaats door het uitvaardigen van een strafbeschikking, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen, dan wel de strafbeschikking is uitgevaardigd. Indien de beslissing is genomen door een officier van justitie bij het landelijk parket of bij het functioneel parket, is het gerechtshof te 's-Gravenhage bevoegd.

2. Onder rechtstreeks belanghebbende wordt mede verstaan een rechtspersoon die krachtens zijn doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een belang behartigt dat door de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging rechtstreeks wordt getroffen."